

DEVAM- SIZ

ŞENGÜL CAN

2. BASKI

♥ can
çağdaş

ŞENGÜL CAN
DEVAMSIZ

Can Çağdaş

Devamsız, Şengül Can

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

2. basım: Mart 2020, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Özgür Batur

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Alper Zeki / Lom Creative

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4175-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750741753

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ŞENGÜL CAN
DEVAMSIZ

ÖYKÜ

♥can

ŞENGÜL CAN, 1985'te Zara'da doğdu. Sakarya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. "Sarkaç" adlı dosyası *Varlık* dergisinin düzenlediği 2013 Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'ne değer görüldü. *Sarkaç* adıyla Varlık Yayınları'nca kitaplaştırıldı. *Bir Evi En Çok Ne Zaman Terk Edersin?* adlı oyunu Galata Perform tarafından düzenlenen "Yeni Metin Yeni Tiyatro Festivali 7" kapsamında okuma tiyatrosu olarak seyirciyle buluştu (2018).

Kelimelerimin anayurdu büyükanneme

Kaygısız Hakkı Onbaşı
Harmanına kar yağmaz
Başladı gene
Gel devamsız konuşalım¹

1. Anadolu ağızlarında yöresel bir kullanım.

İçindekiler

Bahçede	17
Ağabeyim Bir Fesleğen mi?	23
Öğle Yemeği.....	29
Leopar ile Antilop	35
Yüzümde Fotoğraf Korkusu	41
Parotis	47
Ölü	53
İklimler	61
Gece	69
Masal Bitti	75
Duvar	79
<i>Tirare</i>	85
Hayatımdaki Kurabiye	91
Ağaç Ev	103
Zar ya da Muhtemel Gündüz Düşü	107
Kalabalık	113

Devamsız:

- I. Çok ve münasebetsizce konuşan, dik sözlü.
- II. Parçalı, kopuk.
- III. Okuldan kaçan kimse.

BAHÇEDE

Sitera'ya

Hadi ama, bekleyecek vakit yok. Çabuk çabuk. Ah Bedia, daha seri. Ne yapsa şimdi yetişemeyecek. Ondan-
dı korkusu belki. Beş yüz metrelik maratonda ipi göğüs-
leyecek gibiydi. Hem de bu kadar kiloyla. Göbek, kalça,
koca koca memeler. Kaş göz etti önce. Anlayacak değil
ya, ah! Sonra verdi peşine. Siyah paçalı olanı kuyruğun-
dan kavradı. Hayvan can havliyle kanatlarını açtı. Gıdak-
lamalar bahçeye yayıldı. Tavuklar. Bahçede. Tavuklar
bahçeyle bir oldu. Bedia bu, canını dişine taktı. “Yedir-
mem, olmaz. Olmaz,” dedi. “Kimseye vermem.” Hava da
kararmaya yüz tutmuş. Bahçeyi aldı bir telaş. Tavuklar
neye uğradığını şaşırıldı. Bedia'nın gözleri dönmüş yine.
Böyle bakıyormuş gibi yapar ama görmez. Döndü bana.
O nasıl bakıştı? Ah Bedia.

Kendime onun gözleriyle bakmak istedim. Belki de
dünyaya. Onun olduğu yerde durmak sonra. Ama belki
sadece bu da değil. Onun elleriyle dokunmak, iyileştiren
bakışlarıyla dönmek sonra:

“Hoş geldin, benim ev burası.”

Ben kararsız evi dolaştım. Evde bir koku. Yürüdükçe

artıyor sanki, ağırlaşıyor. Alışmak imkânsız gibi. Rutubet desem değil. Toz toprak desem değil. Bahçeden desem değil. Yüzümdeki gölgeleri görmüş gibi:

“Burayı gerçekten istiyor musun? Bak,” dedi, “bu dağ, bu oda buraya bakar. Burası da bahçe. Arka taraf yol.”

Anlamamış gibi baktım.

“Yol yoldur. Çayır çimen. Ağaçlar. Dağ da dağ işte. Sonra sıkıldım demek yok. Bahçede otururuz. İstersen çay da demlerim.”

O da güldü. Evdeki kokuya rağmen yeni yapılan sitemleri gezmedim. Buradayım.

Koş Bedia. Turuncu olanı yakalamaya çalışıyordu. Gözlerinde yine o şimşekler. Neye kızdı böyle? Bana baktı. Kaldım. Tek adım atamadım. Biliyordum, baktığı yerdeki ben değildim. O başka biriydi. O otları yolup yolup tırmıklayıp, sabahlarca sulayıp akşamı sabah, sabahları akşam ettiği o yerde, ayak bastığım yer onundu sanki. Öyle zamanlarda adımımı atamazdım. Öylece kaldım yine. O kitaplardan okuduğum, okuyup altını çizdiğim, çizip notlar aldığım ya da defalarca izlediğim, sonra o kareyi durdurup bir defa daha izlediğim değildi.

Bedia bahçe kapısının oraya kulak kesildi. “Kışt,” dedi sonra. Kışt. Komşunun tavuğuydu. Senin burada işin ne? Kesip yedi derler sonra. Git buradan. Hırsız tutturma beni. Ele güne karşı. Taşı kaptı, ardına verdi. Git buradan, git. İçi genişti ama. Tavuk hırsızlığı zoruna gitmişti. Koşturdu. Bedia dedim. Burada işte. Bir iki üç, ne bir eksik ne bir fazla, dört beş altı. Başa baş.

Uyandım. 1. ders “Hayat Bilgisi.” Tema: Benim eşsiz yuvarım. Zil, sınıf. Koridor. Kabloları takip edip sınıfa geldim. Dört duvar. Sorular. Neye gülüyorlar böyle? Ali kikir kikir. Her canlı özelliklerine uygun yerlerde barınır çocuklar. İnsan ev yapar. Nergis: Öğretmenim köpekler ne olacak, ya tavuklar? Furkan: Tavuklar ondan mı hasta

öğretmenim? Merve: Tavukları doktora götürsek ya! Ali: Ben okuyabilir miyim öğretmenim? Odalarca insan. Zırhlar. Okul yolunda. Bostan kokusu. Toprak rengi. Öğlen sıcağı. Nihayet bahçe.

Biraz sitemliydi Bedia, hali yine hal değil. Evde beklemiş gibi. Beklemiş de beni, böyle gözlerimi devirip bakacağım der gibi.

“Bir sigara yaksak ya. İyi gelir.”

Oturduk. Çaydanlıktaki yansımasına döndüm. Eteğini yellendirdi. Bana dönüp:

“Akşama ne pişirsek?”

Gözlerimle küllük aradım. Yanından çıkarıp uzattı. Unutmuşum her zaman hazırda bir tane bekletir. Şakağının kenarındaki çizgiyi tanıyordum. Ya öfkesinden ya heyecanından çıkardı. Arada da gülerken. O çizgi iki gündür oradaydı. Gitmedi. Biliyordum, içinden gitse yüzünden de gidecekti. İçimdeki kuşu düşünür gibiydim. Telefonum çalmış gibi baktım. “Sonra ararım,” dedim, annemdir.

Ben bir geçmiş seçmiştim. Onu oynuyordum. Böylesi daha güzeldi. Bu beni diğerlerine yaklaştırıyordu. Dışarıdan baktığında anlaşılıyordu. Zaman zaman ben gerçekten o oluyordum. Hem Bedia’ya yalan söylemek hoşuma gidiyordu. Böylece her gün anlatacak bir şeyler çıkıyordu. Hasta babam, hastanelerde uğraşan annem, özlediğim kardeşlerim. Bakışlarımı ve duruşumu da bazen o anlattığım kadına benzetiyordum. Biri arayınca nasıl bakardım, nasıl dururdum. Sonra Bedia’ya benzetmek istiyordum. Çocuklarım olsa üniversitede okuttuğum. Ben de dul olsam, onun yaşlarında. Sigaram, tavuklarım, bahçem, kocamdan kalan emekli maaşım, bir de çıplak ayaklarım olsa. Dursam. Sonra yürüsem. Gülsem. Bir müzik sesine oynasam. Kahkahalarım dışarıdan duyulsa. Ondan mı istiyordum kendime onun gözleriyle bakmayı? Yalanlarım da dahil beni çoğaltıyordu Bedia.

Kapılara kilit vurduğum ve zil çalınca “kim o” dediğim yerlerden geldim. Çocukların adını ezberleyemediğim çok zamanlardı. Sesimin büyüyüp yankılanmadığı koca koca sınıflardan. İki artı bir evden. Soluğumun evi ele geçirdiği zamandan. Zil ve yol aynı şeymiş. Zil sesini kıstım.

Haftada bir telefonlaşıyorduk. Çaya çağırdı mı gidiyordum. Bazen de annemin kızı açıyordu telefonu. Ve o zaman yaşıyordu annem. Ölmemişti. Kızı apansız beni aramamıştı bir öğleüzeri. Misafir gibi gidip yeni ailesinde onu toprağa koymamıştım. Aklıma yol düşmemişti daha. İçimdeki o şeyle baş edebildiğim zamanlardı, belki de babamı özlediğim. Ama bir çiçek dahi götürmediğim. İçimde yangınların olduğu zamanlardı. Küçük şeylerle mutlu olamıyordum. Bir çiçeğin açması, bir kuşun kanadı, çok sevdiğim bir film, su sesi... Bunlar dünyaydı, biliyordum. İçimdeki benler beni farklı farklı yönlere çekiyordu. Baktığım her şey toza dönüşüyordu. Yol tozuna. Seslerini dinledim. Annem gibiydim. Bu ayaklar hep bedenime sahipti. Ondan gitti. Benim bedenimi kim taşıyordu? Peki ya anneminkini? “Kurup kurup gidemezsin.” Ben anneme dedim. Annem bana. İkimiz de geçmişimizi bırakıp gittik. İkimiz de gitmeyi seviyorduk. Ama öncesinde. Gitmeden önce yani.

Bir türlü yola düşemiyordum. Sanki üşengeç bir el alıp beni yere yapıştırıyordu. Her şeyin içini oyduğum o evden çıkamıyordum. Oyup oyup yeniden dolduruyordum. Böyle yıllarca sürdü. Göç mevsimi bitmişti.

Kumandayla televizyonun sesini açtı.

Sesler akın akın. Bölgede panik. Arka arkaya altyazılar. Büyük puntolarla. Kocaman kocaman harflerle. Yayılma temayülü. Halkın sağlığı için. Tedbir amaçlı. Tavuklar incelendi. Ölümcül virüs. Nedeni araştırılıyor, ama göçmen kuşların göçü sırasında... Neden bahsediyordu? Neden olacak, Bedia'nın tavuklarından. İçi cız etti izlerken.

Gövdem parçalanmış gibi, iki dünya arasında mıydım ne?
Ruhum bir beden seçip içine gireyorsa.
Her gün gittim geldim dört saat yolla birlikte beş.
Evlerde odalarda şehirlerde sokaklarda hastanelerde.
Ateşin başına oturur gibi dizildik
Sonra tekrar tekrar.
Küller biriktirdim közler
Çevirdim çevirdim pişirdim dünyayı.

Devomsız'daki öykülerde kendi içlerinde tutarsız, çıkış arayan, yüzleşme peşinde kişiler var: Arzularına sahip çıkmak için toplumla karşı karşıya gelenler, gitmek isteyip gidememenin verdiği suçluluk duygusuna hapsolanlar, saplantılı âşıklar, kendi öznelliğini bulma çabasındakiler, gidemeyenler, terk edenler, boşa çıkmaya yazgılı başkaldırlar ve sesi kesilip kendi acısını kutsamak zorunda kalanlar...

Şengül Can, kimi zaman Anadolu ağızlarından beslendiği kimi zaman da ince ince ayrıntılarıyla bezediği şiir tadındaki öykülerinden oluşan *Devomsız*'da okuru sakınmasız bir içe bakışa, yüzleşmeye ve harekete geçmeye davet ediyor.

#yazgi #başkaldırı #kadinyazını #kadın #yüzleşme #suçluluk #saplantılıaşk

 can

canpajinlar.com | f | | canpajinlar

öykü

ISSN 576-176-07-4175-1

9 789750 741753